

PM 2009:RVII (Dnr 001-1673/2009)

Främja, Skydda, Övervaka – FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (SOU 2009:36)

Remiss från Socialdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remissen ”Främja, skydda, övervaka – FN:s barnkonvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (SOU 2009:36)” hänvisas till vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Ulf KristerSSon anför följande.

Ärendet

Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige har haft i uppgift att utreda om Handisam (Myndigheten för handikappolitisk samordning), Diskrimineringsombudsmannen eller något annat samhällsorgan bör anförtrons uppgiften att, i enlighet med kraven i artikel 33 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, främja, skydda och övervaka konventionens genomförande. Delegationen anser att Diskrimineringsombudsmannen är det organ som utifrån olika aspekter är mest lämpligt att ha huvuduppdraget att främja, skydda och bevaka genomförandet av konventionen.

Handisam föreslås att inom ramen för sitt uppdrag svara för samordning av genomförandet av handikappolitiken och tillsammans med andra aktörer ansvara för uppgiften att främja genomförandet av konventionen.

Att övervaka genomförandet av konventionen kräver insamling av underlag och analys av materialet utifrån ett MR-perspektiv (MR - mänskliga rättigheter). Bland annat uppges kommunerna ha ett ansvar för att bidra till granskningen av hur konventionen genomförs. Därför föreslås att Diskrimineringsombudsmannen kan begära information från kommunerna för att kunna genomföra sitt statliga uppföljningsuppdrag.

Ansaret för information och utbildning som hör ihop med den nationella handikappolitiken och dess genomförande anser delegationen bör även framöver ligga på Handisam och Regeringskansliet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden och kommunstyrelsens handikappråd.

Stadsledningskontoret anser att den myndighet som har huvudansvaret inte bör vara för nära knuten till regeringen och politiken i allmänhet varför förslaget om att Diskrimineringsombudsmannen får detta ansvar är en bra lösning.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anser att det är angeläget att det finns en nationell strategi för konventionens genomförande och tillstyrker utredningens förslag.

Kommunstyrelsens handikappråd avstår från att yttra sig över remissen och hänvisar till riksorganisationernas yttranden.

Mina synpunkter

Det är positivt att ansvaret för genomförande och kontroll av konventionen om rättigheterna för personer med funktionsnedsättnings fastställs. Kommunfullmäktige antog stadens handikappolitiska program 2004 och förändringarna i FN:s standardregler bör beaktas vid nästa revidering av programmet. Programmet bör i linje med ambitionerna utifrån målet Stockholm i världsklass och Vision 2030 innehålla mätbara mål för stadens handikappolitiska inriktning. Det handikappolitiska arbetet utifrån FN-konventionen bör även vara en del av stadens integrerade ledningssystem.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remissen ”Främja, skydda, övervaka – FN:s barnkonvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (SOU 2009:36)” hänvisas till vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 4 november 2009

ULF KRISTERSSON

Bilaga

Främja, skydda, övervaka – FN:s barnkonvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (SOU 2009:36), sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige har haft i uppgift att utreda om Handisam (Myndigheten för handikappolitisk samordning), Diskrimineringsombudsmannen eller något annat samhällsorgan bör anförtros uppgiften att, i enlighet med kraven i artikel 33 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, främja, skydda och övervaka konventionens genomförande. Delegationen anser att Diskrimineringsombudsmannen är det organ som utifrån olika aspekter är mest lämpligt att ha huvuduppdraget att främja, skydda och bevaka genomförandet av konventionen.

Handisam föreslås att inom ramen för sitt uppdrag svara för samordning av genomförandet av handikappolitiken och tillsammans med andra aktörer ansvara för uppgiften att främja genomförandet av konventionen.

Att övervaka genomförandet av konventionen kräver insamling av underlag och analys av materialet utifrån ett MR-perspektiv (MR - mänskliga rättigheter). Bland annat uppges kommunerna ha ett ansvar att bidra till granskningen av hur konventionen genomförs. Därför föreslås att Diskrimineringsombudsmannen kan begära information från kommunerna för att kunna genomföra sitt statliga uppföljningsuppdrag.

Ansvar för information och utbildning som hör ihop med den nationella handikappolitiken och dess genomförande anser delegationen bör även framöver ligga på Handisam och Regeringskansliet.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden och kommunstyrelsens handikappråd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 oktober 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret är positivt till att ansvaret för genomförandet och kontroll av konventionen om rättigheterna för personer med funktionsnedsättning fastställs.

Kommunernas roll är i stort oförändrad jämfört med vad som gäller idag. Det är idag svårt att se hur den ansvarfördelning som föreslås påverkar staden. Stadsledningskontoret tycker dock att den myndighet som har huvudansvaret inte bör vara för nära knutet till regeringen och politiken i allmänhet. Förslaget att diskrimineringsombudsmannen får detta ansvar är enligt stadsledningskontoret en bra lösning.

Stadens handikappolitiska program antogs av kommunfullmäktige år 2004. Programmet bygger på Förenta Nationernas (FN) Standardregler och följer ambitionerna i den nationella handlingsplanen. Programmet anger de handikappolitiska inriktningsmålen med siktet inställt på år 2010 och är således i behov av revidering. Vid nästkommande revidering av programmet bör förändringarna i FN standarregler beaktas.

I och med att stadens roll inte förändras nämnvärt räknar inte heller stadsledningskontoret

med att förslaget ska innebära några ökade kostnader för staden.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att som svar på remissen ”Främja, skydda, övervaka – FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (SOU 2009:36)” hänvisar till vad som sagts i detta tjänsteutlåtande.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 oktober 2009 att förvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 oktober 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det är angeläget att det finns en nationell strategi för konventionens genomförande och tillstyrker utredningens förslag.

Enligt artikel 33 punkt 3 i konventionen ska det civila samhället, särskilt personer med funktionsnedsättning och de organisationer som representerar dem involveras i och fullt ut medverka i övervakningsförfarandet.

I en överenskommelse mellan regeringen, ideella organisationer inom det sociala området och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) sägs att relationen mellan regeringen och de ideella organisationerna ska präglas av ansvar och ömsesidighet samt utgå från bådas förutsättningar och tillvarata bådas perspektiv och kompetens.

Inom staden sker den formella samverkan med handikapporganisationer i stadens 29 handikappråd. Staden behöver i samråd med lokala handikapporganisationer föra en dialog om framgångsrika arbetsformer för samverkan. Även i handikappråd behövs bättre kompetens i frågor om mänskliga rättigheter för att samverkan ska ske på ett konstruktivt och effektivt sätt.

Handikappförbundens projekt ”Agenda 50” har i uppgift att informera om konventionens innehåll och utveckla arbetsmetoder såsom inventeringsarbete inom handikapporganisationer. Projektets erfarenheter och material kan med fördel tas till vara i stadens förvaltningar och handikappråd för att på sikt förbättra och effektivisera samverkansformerna.

Förvaltningen anser vidare att det behövs kunskap om innebörden i den nya konventionen som är ett viktigt instrument för att säkerställa att personer med funktionsnedsättningar får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och att konventionens genomförande kan säkerställas. Konventionens artiklar kan användas i redan nu aktuella dokument/ärenden. Kännedomen om konventionen är dock inte tillräcklig. Information och utbildning om hur konventionen ska/kan användas i det dagliga arbetet bör därför erbjudas stadens beslutsfattare och medarbetare.

Stadens handikappolitiska program antogs av kommunfullmäktige år 2004. Programmet bygger på Förenta Nationernas (FN) Standardregler och följer ambitionerna i den nationella handlingsplanen. Programmet anger de handikappolitiska inriktningsmålen med sikte inställt på år 2010 och är således i behov av revidering. Programmet bör vid nästa revidering beakta innehållet i den nya FN-konventionen och ange mätbara mål för stadens handikappolitiska inriktning. Dessa ska vara i linje med ambitioner utifrån målet Stockholm i världsklass och Vision 2030. Det handikappolitiska arbetet utifrån FN-konventionen ska även vara

en del av stadens integrerade ledningssystem.

Kommunstyrelsens handikappråd

Kommunstyrelsens handikappråd beslutade vid sitt sammanträde den 10 september 2009 att avstå från att yttra sig och hänvisar till riksorganisationernas yttranden.